

Njësia EF2: Apliko teknika dhe taktika për të kontrolluar zjarrin e bimësisë.

Elementi 1.1: Përgatitu për aktivitetet e kontrollit të zjarrit të bimësisë

Elementi 1.2: Kontrolllo zjarret e bimësisë

Rreth kësaj njësie:

Kjo njësi merret me teknikat dhe taktikat e përdorura nga individët që janë të përfshirë në menaxhimin e zjarreve të bimësisë në zonat rurale, qoftë në shuarjen e zjarrit, qoftë në operacionet e djegies me plan.

Është zhvilluar në mënyrë që të mund të aplikohet në çdo zonë të bimësisë: pyll, shkurre, bar ose ngjajshëm.

Kjo Njësi synon ata që punojnë në shërbimet zjarrfikëse, bujqësi, pylltari, menaxhimin e kafshëve për gjueti, aktivitetet e konservimit, menaxhimin e teritorit dhe ngjajshëm dhe që kanë rol në ndihmën me menaxhimin e zjarreve të bimësisë, qoftë në kohë të plotë, me kohë të pjesshme ose vullnetare.

Për ta arritur atë duhet të tregoni se jeni në gjendje të:

- Interpretimi sjelljen e zjarrit dhe zbatimi i teknikat dhe taktikat e duhura në një zonë lokale
- Ndiqni procedurat organizative kundër zjarrt
- Operoni në siguri në zonën e zjarrit
- Mbështetni të tjerët që veprojnë në zonën e zjarrit
- Reagoni në mënyrë të përshtatshme, brenda procedurave organizative, ndaj një incident zjarri.

Fjalët dhe frazat kyçe:	Që të kuptoni plotësisht përmbajtjen e njësisë, dhe aktivitetet që ajo përshkruan, është e rëndësishme që të jeni në gjendje të kuptoni termat e përdorur brenda njësisë. Përkufizimet në pjesën e pasme të kësaj njësie duhet t'ju ndihmojnë me këtë.
Gji zjarri	Zonat para ballit të zjarrit, mes gishtave të zjarrit, ku mund të keni zjarr në të tre anët
Linja e kontrollit	Të gjitha pengesat e ndërtuara ose natyrore dhe kufinj zjarri të trajtuar që përdoren për të kontrolluar një zjarr
Zjarri kurore	Një zjarr që përparon përmes shtresës së karburantit të kurorës së pemës, zakonisht së bashku me një zjarr sipërfaqësor.
Sulm i drejtpërdrejtë	Aktiviteti i kontrollit të zjarrit i aplikuar direkt në zjarr
Krah zjarri	Anët e zjarrit
Gishta zjarri	Degë të ngushta zjarri që përparojnë që shtrihen përtej ballit ose krahëve
Sjellja e zjarrit	Mënyra se si zjarri reagon ndaj variablave të karburantit, motit dhe topografisë të përshkruara në aspektin e intensitetit të zjarrit dhe shkallës së përhapjes
Rrezikshmëri ¹ zjarri	Ekspozimi potencial i njerëzve apo pasurive ndaj rrezikut nga sjellja e zjarrit
Moti i zjarrit	Kushtet klimatike të parashikuara që mbulojnë periudhën e djegies, veçanërisht erën, temperaturën e ajrit dhe lagështinë relative
Perimetri i zjarrit	Skaji i jashtëm i zjarrit
Rreziku i zjarrit	Mundësia që një zjarr të fillojë
Karburantet	Lloji, sasia, rregullimi, shpërndarja dhe përmbajtja e lagështisë së bimësisë. Mund të jenë: lëndë djegëse tokësore (rrënjë), sipërfaqe (mbeturina bimore, bar, shkurre) ose lëndë djegëse në ajër (pemë)
Intensiteti zjarrit	Pulsi ose shkalla e lirimt të energjisë, që udhëton lart nga zjarri, shpesh e lidhur me gjatësinë e flakës
Zyra e Mbështetjes ndaj Zjarrit	Zyra e Qarkut Pyjor, Zyra e Pronës, ose zyra e kompanisë ku ndihmohet për përpjekjet për kontroll të zjarrit
Lloji i zjarrit	Zjarri në tokë, zjarri sipërfaqësor ose zjarri i kurorës, lloji më i zakonshëm është zjarri sipërfaqësor
Gjatësia e flakës	Distanca nda baza deri në maja e flakëve
Sulm nga krahu	Strategjia më e zakonshme e sulmit të drejtpërdrejtë, që fillon aktivitetin e kontrollit nga një pikë ankorimi, pastaj përparon përgjatë krahëve ndaj ballit

¹ **Shënim:** Në gjuhën shqipe, si dhe në shumë gjuhë tjera, nuk egziston term adekuat për termin “hazard” dhe dallim të tij ndaj termit “risk”. Pasi dallimi është evident dhe i nevojshëm për këtë material edukimi, por në përgjithësi për praktikantët në fushën e zjarreve, në konsulencë me ekspertet e fushës të përkthimit, por edhe profesore nga GFMC dhe RFMC, u vendos që keto 2 terme të mbahen në formën si vijon “en. hazard = shq. rrezikshmëri” dhe “en. risk=shq. rrezik”.

Për detaje të mëtejshme, referohuni në faqen 3 të dokumentit “Njësisia EF1: Trajnim: Siguro që veprimet tuaja në vendin e punës të zjarrit të bimësisë të zvogëlojnë rreziqet për veten dhe të tjerët.”

Zjarri tokësor	Një zjarr që digjet në shtresën e karburantit në tokë shpesh i lidhur me zjarrin që tymos.
Ball zjarri	Pjesa e përparme e zjarrit që tregon shkallën më të madhe të përhapjes
Thembra e zjarrit	Pjesa e pasme e zjarrit pranë origjinës
Sulm indirekt	Aktiviteti i kontrollit të zjarrit larg skajit të zjarrit p.sh., djegia pas shpine
LACES	Vëzhgimet, ndërgjegjësimi, komunikimet, rrugët e arratisjes dhe zonat e sigurisë
Origjina	Vendi ku fillon zjarri
Shkalla e përhapjes	Shpejtësi se sa po zgjerohet zjarri në krye të zjarrit
Zjarr tymosës	Një zjarr që digjet pa flakë përmes materialit djegës të ngurtë dhe që përhapet ngadalë
Zjarr njollë	Zjarr i ri i ndezur përpara ose larg zjarrit kryesor nga thëngjijtë ose një objekt që digjej
Zjarri sipërfaqësor	Zjarr që djeg mbeturina sipërfaqësore, mbeturina të tjera të lirshme në shtratin e pyllit dhe bimësi të vogël, sikurse bari dhe shkurret e ulëta.
Topografia	Forma e tokës, veçanërisht pjerrësia dhe aspekti
Zjarri në mjedise të hapura	Zjarr që nuk po kontrollohet

Elementi 1.1: Përgatituni për kontrollin e zjarrit të bimësisë

Çfarë duhet të jeni në gjendje të bëni:

- 1 Vendndodhja e zjarrit dhe rruga më efektive deri tek zjarri janë marrë duke marrë parasysh kushtet lokale
- 2 Veshjet dhe pajisjet mbrojtëse, nevojat për ushqim dhe lëngje janë identifikuar dhe përgatitur para nisjes
- 3 Parashikoni sjelljen e zjarrit në zonën tuaj lokale duke u bazuar në ndikimet e kombinuar të mjedisit të zjarrit
- 4 Vlerësoni mjedisin e zjarrit dhe jepni një raport me informacionin kryesor të zjarrit të bimësisë mbikëqyrësit tuaj
- 5 Identifikoni rolin tuaj brenda procedurave të zjarrit të organizatës tuaj
- 6 Identifikoni rolin e organizatës suaj, grupin e zjarrfikësve, shërbimit zjarrfikës dhe agjencive të tjera në kuadër të procedurave të zjarrit
- 7 Qasuni zjarrit në mënyrë të sigurt
- 8 Ktheni dhe siguroni resurset pas përfundimit të aktivitetit, kryeni mirëmbajtjen e menjëhershme dhe raportoni çdo defekt apo mangësi

Ky element mbulon:

- A Llojet e zjarrit:

- (i) Tokësor
- (ii) Sipërfaqësor
- (iii) Kurore

B Informacioni kryesor i zjarrit të bimësisë

- (i) Vendndodhja e zjarrit (vendi, referenca në hartë)
- (ii) Madhësia e zjarrit (i vogël, i mesëm, i madh)
- (iii) Lloji i lëndëve djegëse që digjen (bar, kultura bujqësore, shkurre, pyll, etj)
- (iv) Lloji i zjarrit (tokësor, sipërfaqësor, kurore)
- (v) Sjellja e zjarrit (shkalla e përhapjes, gjatësia e flakës)
- (vi) Qasja ndaj zjarrit
- (vii) Burimet e ujit
- (viii) Njerëz apo prona të kërcënuara nga zjarri

C Faktorët kryesorë që ndikojnë në sjelljen e zjarrit:

- (i) Era
- (ii) Shpatet
- (iii) Karburantet
- (iv) Aspekti

Çfarë duhet të dini dhe të kuptoni:

- a. Informacioni që mund të mblidhet mbi sjelljen e zjarrit nga vëzhgimi i zjarrit dhe mjedisit të zjarrit, duke përfshirë: gjatësitë e flakës, tymin, erën, karburantet, aspektin dhe topografinë
- b. Si të vlerësojmë dhe analizojmë informacionin në mënyrë logjike mbi sjelljen e zjarrit të vëzhguar
- c. Ndikimi që kanë llojet e karburantit: rrënjë, bar, kultura bujqësore, shkurre dhe pyje në sjelljen e zjarrit
- d. Ndikimi i karakteristikave të ndryshme të karburantit në sjelljen e zjarrit duke përfshirë: llojin, madhësinë, shpërndarjen, sasinë dhe përmbajtjen e lagështisë
- e. Ndikimi i motit në sjelljen e zjarrit duke përfshirë: shpejtësinë dhe drejtimin e erës, temperaturën e ajrit, lagështinë relative, shiun dhe variacionet ditë/natë.
- f. Ndikimi i topografisë duke përfshirë: shpatet, lartësia, aspekti, forma e terrenit, grykat dhe pengesat ndaj zjarrit që përhapet

- g. Plani i organizatës kundërzjarr dhe harta e zjarrit, duke përfshirë simbolet e përdorura dhe procedurat e funksionimit
- h. Implikimet e aktiviteteve tuaja ndaj legjislacionit përkatës
- i. Roli i shërbimit kryesor kundërzjarr dhe si të identifikohet komandanti i incidentit

Elementi 1.2:

Kontrollo zjarret e bimësisë

Çfarë duhet të jeni në gjendje të bëni:

- 1 Fikni zjarret duke përdorur mjetet e vëna në dispozicion, brenda mundësisë së pranueshme ndaj sjelljes së zjarrit për çdo mjet, sipas procedurave të organizatës tuaj
- 2 Përparoni objektivat tuaja duke përdorur vlerësimin dinamik të rrezikut për të minimizuar rreziqet për veten, anëtarët e ekipit dhe publikun
- 3 Vëzhgoni dhe raportoni zhvillimin e zjarrit dhe ndryshimet në sjelljen e zjarrit, motin, karburantet ose topografinë tek mbikëqyrësi juaj
- 4 Jini të vetëdijshëm për vendndodhjen e zjarrit, sjelljen e zjarrit dhe anëtarët e ekipit tuaj në çdo kohë
- 5 Jini të vetëdijshëm për rrugën tuaj në një zone sigurie në çdo kohë
- 6 Mbani komunikimin me anëtarët e ekipit dhe mbikëqyrësin tuaj gjatë gjithë operacionit.
- 7 Kontribuoni në raportimin pas përfundimit të aktivitetit.

Ky element mbulon:

- A Fazat në kontrollin e një zjarri bimësie:
 - (i) Goditje
 - (ii) Frenim
 - (iii) Shtupje dhe patrullim
- B Strategjitë e kontrollit të zjarrit
 - (i) Sulmuese dhe mbrojtëse
 - (ii) Sulm i drejtpërdrejtë dhe anësor
 - (iii) Sulm paralel dhe indirekt
 - (iv) Sulm i kombinimit

- C Metodat e shuarjes:
 - (i) Heqje oksigjeni
 - (ii) Heqje nxehtësinë
 - (iii) Heqje karburanti
- D Ndërtimi i linjës së kontrollit:
 - (i) Pikat e ankorimit
 - (ii) Llojet e linjës

Çfarë duhet të dish dhe të kuptosh

- a. Përparësia e sigurisë së personelit dhe vlerat dhe pasuritë që po përpiqesh të mbrosh.
- b. Roli i pikave vëzhguese, rëndësia e të qenit i vetëdijshëm për situatën e zjarrit dhe të jesh në gjendje të komunikosh me anëtarët e ekipit dhe mbikëqyrësin tënd në çdo kohë. Duke ditur se ku janë rrugët tuaja të arratisjes, si dhe kur t'i përdorni ato dhe sa kohë do të duhet për të arritur në zonat tuaja të caktuara të sigurisë (LACES)
- c. Trekëndëshin ezjarrit dhe metodat e shuarjes duke përdorur një shumëllojshmëri të mjeteve për shuarjen e zjarrit të bimësisë
- d. Gama e gjatësive të flakës që mjetet, taktikat dhe strategjitë e ndryshme mund të përballojnë.
- e. Efikasiteti dhe siguria e mjeteve dhe teknikave të ndryshme të kontrollit të zjarrit të aplikuara në një sërë situatash
- f. Si të punoni në mënyrë të sigurt në afërsi të: automjeteve, traktorëve, buldozerëve, helikopterëve dhe avionëve.
- g. Parimet dhe metodat bazë të ndërtimit dhe vendosjes së linjës së kontrollit në terrene të ndryshme
- h. Si të punoni si pjesë e një ekipi me një shumëllojshmëri mjetesh, teknikash dhe strategjish gjatë sulmit të kombinuar

Ky mohim përgjegjësie administron përdorimin tuaj të kësaj faqe interneti dhe duke përdorur këtë faqe interneti ju gjykohet se e keni pranuar plotësisht këtë mohim. Ju lutem vini re se informacioni në këtë faqe interneti mund të ndryshohet ose të përditësohet pa njoftim. Qendra Globale e Monitorimit të Zjarrit, Shoqata Ndërkombëtare e Shërbimeve të Zjarrit dhe Shpëtimit dhe Iniciativave të Zhvillimit Rural Ltd (së bashku "EuroFire Partners") [dhe host i kësaj faqe interneti] nuk pranojnë asnjë përgjegjësi për, dhe përjashtojnë të gjithë përgjegjësinë (në masën maksimale të lejueshme me ligj) në lidhje me navigimin, përdorimin e informacionit të përmbajtur në këtë faqe, dhe shkarkimin e çdo materiali nga kjo faqe interneti. Informacioni në këtë faqe interneti nuk përbën këshilla ligjore apo profesionale. Informacioni dhe/ose materialet e përfshira në këtë faqe interneti jepen vetëm për qëllime të përgjithshme informacioni dhe nuk përbëjnë informacion apo materiale të cilat duhet të mbështeten për një qëllim të caktuar, duke përfshirë por pa u kufizuar në hyrjen në ndonjë kontratë. EuroFire Partners [dhe host i kësaj faqe interneti] nuk pranojnë asnjë përgjegjësi për plotësinë apo saktësinë e ndonjë informacioni apo deklaratë që gjendet në këtë faqe interneti apo për ndonjë humbje apo dëm që mund të vijë nga mbështetja në të njëjtën, nëse ndonjë humbje e tillë është direkte, indirekte apo rrjedhimore. Nuk duhet të mbështetet në përmbajtjen e kësaj faqeje interneti dhe nuk duhet të veproni mbi këtë informacion pa kërkuar këshilla profesionale nga persona të kualifikuar në mënyrë të përshtatshme në juridiksionin tuaj përkatës. Përjashtime specifike mund të aplikohen përveç këtij mohim përgjegjësie në lidhje me disa përmbajtje ose pjesë të kësaj faqe interneti. Lidhjet me faqet e tjera të internetit nga kjo faqe janë vetëm për informacion dhe EuroFire Partners [dhe host i kësaj faqe interneti] nuk pranojnë asnjë përgjegjësi për qasjen, ose materialet në ndonjë faqe interneti e cila është e lidhur nga ose me këtë faqe interneti dhe nuk miratojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e shprehura brenda tyre. Informacioni i përmbajtur në këtë faqe interneti mund të përfshijë opinione ose pikëpamje të cilat, përveçse kur shprehet posaçërisht ndryshe, nuk janë ato të ndonjë apo të gjithë EuroFire Partners ose ndonjë kompanie shoqëruese apo ndonjë personi në lidhje me të cilin do të kishin përgjegjësi ose përgjegjësi të lidhur. Të gjitha materialet në këtë faqe janë të mbrojtura nga ligjet e të drejtës së autorit dhe pronësisë intelektuale dhe përveç nëse thuhet shprehimisht ose ndryshe është rënë dakord me shkrim, ju mund të aksesoni dhe shkarkoni materialet e vendosura në këtë faqe interneti vetëm për përdorim personal, jo-komercijale, subjekt i pohimit të duhur.

EuroFire Partners nuk garanton që funksionet e disponueshme në këtë faqe interneti do të jenë të pandërprera ose pa gabime, se defektet do të korrigjohen, ose se serveri që e vë në dispozicion këtë faqe interneti është i lirë nga viruset apo gabimet. Ju pranoni se është përgjegjësia juaj të zbatoni procedura të mjaftueshme dhe kontrole të virusit (duke përfshirë anti-virus dhe kontrole të tjera sigurie) për të përmbushur kërkesat tuaja të veçanta për saktësinë e hyrjes dhe daljes së të dhënave. Informacioni dhe përmbajtjet e tjera të kësaj faqe interneti janë projektuar për të respektuar ligjet e Skocisë. Kjo faqe interneti do të qeveriset dhe interpretohet në përputhje me ligjet e Skocisë dhe të gjithë përdoruesit e këtij faqe interneti i nënshtrohen në mënyrë të parevokueshme juridiksionit të gjykatave skoceze në lidhje me çdo pretendim apo veprim tjetër të lidhur me këtë faqe interneti ose përdorimin e tyre. Nëse ndonjë gjë në këtë faqe interneti është interpretuar si në kundërshtim me ligjet e zbatueshme në çdo vend tjetër, atëherë kjo faqe interneti nuk ka për qëllim të qaset nga persona nga ai vend dhe çdo person që është subjekt i ligjeve të tilla nuk do të ketë të drejtë të përdorë shërbimet tona apo ndonjë informacion të prodhuar në këtë faqe.